

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2401
0808 2006

Biroul permanent al Senatului
Bp 366, 22.08.2006

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
7/3, 2.09.2006

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea Legii nr. 351/2004, legea gazelor*, inițiată de 11 parlamentari din Grupurile parlamentare ale PSD (Bp.366/2006).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare amendarea *Legii gazelor nr. 354/2001*.

Astfel, prin inițiativa legislativă menționată se propun, în esență, următoarele:

- abrogarea lit. c) a art. 36 care prevede că, prin derogare de la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 219/1998, distribuitorul de gaz are dreptul de a folosi, cu acordul autorității publice locale, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică locală ocupate de obiectivele sistemului de distribuție, precum și pe cele utilizate pentru realizarea lucrărilor de execuție, operare, întreținere și reparații;

- modificarea alin. (2) al art. 65, astfel:

*"(2) În cazul în care realizarea obiectivelor/conductelor precizate la alin. (1) nu este economic justificată pentru operatorul licențiat, solicitantul va participa în cotă parte în colaborare cu acesta, la finanțarea obiectivelor/conductelor, sub condiția **delimitării clare a contribuției sale.**"*;

- completarea art. 65 cu un nou alineat, cu următorul cuprins:

"Solicitantul este obligat să închirieze cota parte din obiectivele/conductele pe care le-a finanțat, operatorului licențiat în schimbul unei chirii.";

- abrogarea lit. d) a alin. (1) al art. 85 care prevede că *pentru realizarea serviciului de transport sau de distribuție, în cazul utilizării bunurilor proprietate a terților care au fost puse în funcțiune până la data intrării în vigoare a prezentei legi, concesionarul are dreptul, la solicitarea și cu acordul proprietarului, să preia aceste bunuri în patrimoniul său cu titlu gratuit;*

- completarea art. 85 alin. (1) cu o nouă literă, astfel încât concesionarul să aibă dreptul *"să utilizeze bunurile proprietate a terților care au fost realizate pentru înființarea sau extinderea rețelelor de alimentare cu gaze naturale contra unei chirii care să se deducă din contravaloarea serviciului prestat";*

- modificarea alin. (2) al art. 90, astfel:

"(2) Exercițarea drepturilor de uz și servitute prevăzute în articolele 86, 87, 88 și 89 din Legea nr. 351/2004, legea gazelor, asupra proprietăților private afectate de capacitățile din domeniul gazelor naturale se realizează după despăgubirea prealabilă a proprietarilor acestora."

II. Observații și propuneri

1. Dispozițiile **art. 36 lit.c)** din Legea nr. 354/2001 au caracterul unor norme derogatorii de la dreptul comun în materie. Rațiunea introducerii în Legea nr. 354/2001 a unei astfel de norme rezidă în posibilitatea acordării unor facilități de către autoritățile publice locale operatorilor sistemelor de distribuție. Această normă nu are caracter imperativ, nefiind obligatorie pentru autoritatea publică locală.

Folosirea de către operatorul sistemului de distribuție, cu titlu gratuit, a terenurilor proprietate publică locală ocupate de obiectivele sistemului de distribuție, precum și pe cele utilizate pentru realizarea lucrărilor de execuție, operare, întreținere și reparații, se face doar cu acordul prealabil al autorității publice locale, în situația în care aceasta este interesată în dezvoltarea unui parteneriat cu distribuitorul.

2. Prin modificarea și completarea **art. 65** se stabilește o nouă formă de proprietate asupra obiectivelor/conductelor rezultate în urma investițiilor a căror realizare nu este economic justificată pentru operatorul licențiat.

Potrivit modificărilor, acestea vor fi deținute în coproprietate (mai exact, în proprietate comună pe cote părți) de către operatori și solicitanți. Regimul juridic al coproprietății presupune exercitarea în comun a tuturor prerogativelor dreptului de proprietate (posesie, folosință, dispoziție) și

realizarea acordului unanim de voință al proprietarilor la efectuarea de operațiuni materiale și juridice asupra bunurilor comune.

Precizăm că potrivit *Directivei 2003/55/CE privind reglementările comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 98/30/CE*, statele membre pot lua măsurile necesare pentru a se asigura că întreprinderile din sectorul gazelor naturale care refuză accesul la sistem, motivând lipsa de capacitate sau lipsa de conectare, efectuează toate extinderile necesare, în măsura în care sunt economic justificate sau dacă clientul potențial dorește să plătească aceste extinderi.

Se instituie astfel dreptul de a avea acces la sistem, chiar și în cazul în care extinderile nu sunt economic justificate pentru operatorii din sectorul gazelor, dacă solicitanții doresc să suporte aceste cheltuieli.

3. Prevederile **art. 65** au menirea de a înlătura distorsiunile apărute în relația dintre solicitantul al cărui acces a fost refuzat și operatorul care a refuzat accesul, materializându-se în instituirea obligativității ca evaluarea condițiilor tehnice și economice privind asigurarea accesului solicitanților la sistem, în cazul insuficienței capacității sau a inexistenței obiectivelor/conductelor, să se determine de către operatorul licențiat, în baza unui studiu de fezabilitate.

În cazul în care concluzia studiului de fezabilitate statuează că realizarea lucrărilor privind accesul este economic justificată, s-a instituit în sarcina operatorului sistemului obligația de a efectua lucrările necesare accesului la sistem în termen de un an de la finalizarea studiului.

În situația în care concluzia studiului de fezabilitate statuează că realizarea lucrărilor privind accesul la sistem nu este, în tot sau în parte, economic justificată pentru operator, iar solicitantul dispune de fondurile necesare și dorește realizarea investiției, s-a instituit, pe de o parte, în sarcina operatorului, obligația de a efectua acea parte a lucrării, economic justificată, necesară accesului, în termen de un an de la finalizarea studiului. Pe de altă parte, în aceeași ipoteză, corelativ cu obligația operatorului, s-a instituit în sarcina solicitantului accesului obligația de a participa la finanțarea lucrării, alături de operator, cu o cotă parte reprezentând acea valoare a lucrării care, potrivit studiului de fezabilitate, nu este economic justificată pentru operatorul licențiat.

Nu trebuie omis din vedere, în acest context, faptul că activitatea de distribuție a gazelor naturale este, totuși, o activitate economică, desfășurată de o societate comercială. Pentru că această activitate economică are, în același timp, și caracter de serviciu public, conform legii, operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale au o serie de obligații suplimentare, ce decurg din prestarea acestui serviciu public, cum

ar fi: asigurarea securității și continuității în furnizarea gazelor naturale; realizarea serviciului în condiții de eficiență energetică și de protecție a mediului; respectarea prevederilor impuse de standardele de performanță specifice; asigurarea accesului terților la sisteme, în condițiile legii.

Propunerea de modificare a art. 65 alin. (2) din Legea nr. 354/2001, în sensul *"delimitării clare a contribuției"* solicitantului, este îndeplinită, fiind prevăzută la alin. (3) și (4) ale art. 65.

Din concluziile studiului de fezabilitate pe care operatorul sistemului este obligat să-l realizeze, conform alin. (3), și să-l comunice solicitantului, cu titlu gratuit, conform alin. (4), va rezulta cât se poate de clar valoarea cu care solicitantul accesului trebuie să contribuie la finanțarea obiectivelor sau conductelor. Prin urmare, în condițiile în care se modifică alin. (2), astfel cum se propune prin inițiativa legislativă și se mențin neschimbate prevederile alin. (3) și (4) ale art. 65, dispozițiile alin. (2) devin redundante.

Completarea art. 65 cu un nou alineat, introdus după alin. (2), nu este necesară deoarece prevederile alin. (2) stabilesc că preluarea în patrimoniul operatorului licențiat a obiectivelor/conductelor finanțate în tot sau în parte de solicitant se face prin încheierea unui contract.

Actuala formulare a alin. (2) este mult mai permisivă decât propunerea de completare, aceasta lăsând la aprecierea și negocierea părților natura contractului pe care îl vor încheia, precum și titlul cu care se încheie acest contract - oneros sau gratuit. Propunerea de completare este de natură a restrânge libertatea părților prin impunerea încheierii unui tip de contract, de închiriere.

4. Introducerea în Legea nr. 354/2001 a dreptului concesionarului ca, la solicitarea și cu acordul proprietarului, să preia bunurile terților care au fost puse în funcțiune până la data intrării în vigoare a legii gazelor, în patrimoniul său cu titlu gratuit, s-a realizat pentru considerentul că, pe lângă alte situații care pot apărea în procesul de aplicare a legii, aceasta este una dintre acelea care creează pentru concesionar vocația acceptării unor liberalități.

5. Dispoziția lit. d) a art. 85 alin. (1) nu are caracter imperativ, de obligație, pentru proprietarul bunului, preluarea acestuia în patrimoniul concesionarului realizându-se numai la solicitarea și cu acordul proprietarului. Propunerea de abrogare a acestei prevederi este de natură a îngădi libertatea dintre operator și consumator/finanțatorul unor bunuri din sectorul gazelor naturale.

Propunerea de completare a alin. (2) al 85 prin care utilizarea de către operatorii sistemelor de transport și distribuție a bunurilor proprietate a terților contra unei chirii care să se deducă din contravaloarea serviciului prestat, este prevăzut la art. 65 din lege.

Construcția art. 65 este astfel concepută încât să lase la aprecierea și negocierea părților natura contractului pe care acestea îl vor încheia, precum și titlul cu care se încheie acest contract.

Introducerea unei noi litere în cadrul alin. (2) al art. 85 este de natură a crea o redundanță între cele două prevederi menționate.

6. Astfel cum rezultă din *Expunerea de motive*, prin acest demers legislativ se dorește "*asigurarea unui climat concurențial corect*".

Or, propunerile făcute nu îmbunătățesc în nici un fel climatul concurențial, deoarece agenții economici care se află în ipoteza normei, respectiv sunt operatori licențiați în domeniul transportului ori distribuției de gaze, au aceleași drepturi.

Ceea ce în realitate se critică prin această propunere legislativă este situația defavorizată a utilizatorului/solicitantului ori a proprietarilor terenurilor pe care se găsesc situate componente ale sistemului național de transport.

Limitările aduse de actul normativ în discuție sunt, într-adevăr, restrângeri ale libertății contractuale sau ale dreptului de proprietate ori derogări de la principiile dreptului de concesiune, care sunt însă justificate de o situație extraordinară: necesitatea de a asigura transportul și distribuția gazelor naturale, obiectiv de interes public.

Aceste restrângeri ale exercițiului unor drepturi sau libertăți (dreptul de proprietate privată ori libertatea contractuală) se încadrează în limitele art. 53 din Constituția României, republicată, fiind proporționale cu situația ce le-a determinat, aplicându-se nediscriminatoriu (pentru toate persoanele aflate în aceeași situație) și fără a se aduce atingere existenței dreptului sau libertății.

Pe de altă parte Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor **art. 90 alin. (2)** din lege, constatând că acestea sunt constituționale, deoarece dreptul de uz și dreptul de servitute asupra terenurilor la care se face referire în text privesc utilitatea publică, au caracter legal și se exercită pe toată durata de existență a capacității respective sau temporar, cu ocazia re tehnologizării unei capacități în funcțiune, reparației, reviziei, lucrărilor de intervenție în caz de avarie.

Așadar, exercitarea acestor drepturi asupra terenurilor afectate de capacități din domeniul gazelor naturale este determinată de un interes

general și, ca atare, legiuitorul este pe deplin competent să stabilească limitele dreptului de proprietate în concordanță cu dispozițiile constituționale.

Analizând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, rezultă că în motivările sale această instanță a apreciat că legiuitorul poate aprecia în funcție de nevoia reală a comunității măsurile de limitare a exercițiului dreptului de proprietate (cauza James și alții împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei). Instanța europeană a statuat că nu poate fi vorba despre o încălcare a dispozițiilor *Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale* dacă privarea de proprietate a fost făcută într-un anumit context (politic, economic sau social), dacă răspunde unei "*utilități publice*", așa cum prevede art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, aparținând chiar și unei categorii mai restrânse de persoane, deși și în situația în care colectivitatea în ansamblul ei nu utilizează sau nu profită ea însăși de bun.

În vederea realizării scopului ei legitim, măsura privativă de proprietate trebuie însă să păstreze un echilibru just între exigențele interesului general al comunității și apărarea drepturilor fundamentale ale individului.

Or, în această materie, legea română respectă exigențele impuse de prevederile *Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea inițiativei legislative.**

Cu stimă,

Călin POPESCU-TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului